

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 143.

V Ljubljani, v soboto 26. junija 1886.

Letnik XIV.

Tužna Irška.

(Dalje in konec.)

Tudi v Angliji in na Škotskem se čuje o agrarnem gibanju, vendar se ne dá primerjati z onim v Irski. Irec še vedno ni pozabil, da je bilo pradedom ugrabljeno in protestantskim vojakom, dvornim podrepnikom darovano zemljišče, od kterega mora sedaj deželnim lordom plačevati najemnino. Zato se držé pravice do restitucije v pravem pomenu besede. Gladstone sam se je jezil, ker se mu vpirajo irski lordi, dasi jim ponuja gotov denar.

Za razsvojitev zahteva Gladstone-jeva bill takoj v začetku 50 milijonov funtov. Občno mnenje pa trdi, da bode Anglija potrebovala v ta namen 3 do 4 milijarde mark. Te velikanske številke pričajo o prežalostnih razmerah, v kterih živi ravno irsko ljudstvo vsled angleške supremacije. Obrnilo bi se na bolje, ko bi se Irška otresla svojih krvosov. Lordi izterjujejo najemnino po svojih agentih ter jo zapravljajo v Angliji in drugih deželah. Zeleni otok je v obče revna dežela; in ko bi vsi irski najemniki postali po Gladstone-jevem načrtu prosti državljani, vedno bi še Irška čutila pomankanje vsled pregostega ljudstva. Od l. 1846 izselilo se je na milijone Ircev preko morja; v Ameriki živi toliko Ircev, kakor v Irski. Nad- in podzemeljska Irška ima več svojih vodij v Novem Jorku, kakor v Dublinu. V tem se ravno loči irsko agrarno gibanje od angleškega in škotskega. Tudi tukaj je zemljišče last le neznatnega števila posestnikov, ali ti so domačini, ki se od svojih najemnikov ne ločijo niti po veri, niti po narodnosti.

Gladstone vé dobro, da se bodo tudi v Angliji oglasili možje za odkupovanje zemljišč, in s tem bi se odprlo celó socijalno vprašanje. Revščina angleških delavcev po tovarnah izvira največ odtod, ker vse dére z dežele — brezmejnih latifundij — v mesto. V tem oziru je skoraj Irška na boljšem; tu industrija ni toliko razvita, toraj tudi delavsko vprašanje ne tako silno. Da pa čitatelj vsaj nekoliko pozna irsko revščino, navesti hočemo nekaj vrstic iz „N. Fr. Pr.“, gotovo iz nesumljivega vira, ktere je

pisala 3. oktobra 1869 o priliki prve Gladstone-jeve irske deželne „bill“:

„Gledé na pripravljeno postavo o irskem zemljiškem vprašanju pečá se časnikarstvo mnogo s položajem ondotnega kmetijskega prebivalstva. Muogi časniki so tje poslali svoje dopisovalce. — Strašni so popisi bede in revščine. Najslabeje so razmere na zahodu, med tako zvanimi divjimi Irči. Dopisovalec v „Echo“, ki tam popotuje, piše med drugim: „Nikoli ne bodem pozabil prve kočé, v katero sem stopil. Nameraval sem prebiti nekaj tednov med irskimi reveži, ker sem hotel hoditi peš ter med potjo prenočevati po takih kočurjih. Ko sem pomolil svojo glavo v kočur, hitro sem se premislil. Nisem ravno mehkužen v malih stvaréh navadnega življenja, vendar bi nerad potratil svoje počitnice v takem stanovanju ob taki hrani. Le poslušajte! Na desni strani v kolibi je bila zložena kopica šote, na levi smeti. Umazane luže pokrivale so tla; tu in tam ležal je kamen, da si čez stopil. Nizka vrata končala so mi lepi razgled. Tanek višnjev oblak, sopara od šote, skušal se je kakor hitro mogoče izvit iz umazane ječe. Oken ni najti! S prva je toraj očesu vse mračno. Tema se razkadí in zagledaš z bistrim očesom blato, gnoj, svinjo, kokoš s piščeti, neko žensko bitje, ki pripravlja siratko, drugo žensko, ki po dolgem leži po kopici „krompirja“ ter izbira debelejše za južino, tri male otroke v samih srajcah, sedeče na smetéh. V enem kotu leži velik sveženj, ob kterega se drgne svinja — to je družinska postelja. Tu v gnoji, pod nizko, začrnelo streho v nagujusnem brlogu so stlačeni v temi oče, mati, šest sinov in hčera, kterih trije bi sami bili lahko stariši, spijo vsi skupaj in skrbé za svoje duše!“

In vendar ti dopisovalci trdijo o Irčih, da stojé poleg vse zanemarjenosti na višji stopinji pravosti, kakor narod angleški in sploh drugi evropski narodi. Navadna zlodejstva so jako redka, in edina črna pika v tem oziru so agrarni umori, kterih se moralno vdeležuje več ali manj skoraj ves irski narod. Žensko pravost povdarjajo enoglasno vsi dopisovalci. Ta čistost življenja pri tacih domačih raz-

merah vzbuja vedno občudovanje popotnikov in deželne razmere preiskujočih dopisovalcev.“

Ako je res, da je v sedanjem časi socijalno vprašanje večé važnosti, kakor politično, potem je Gladstone obdržal konja pri repu. Tudi on pričakuje odrešenje svetá od političnih oblik, dasiravno je njihova praznota od dné do dné očitnejša. Ko bi bil najprvo predložil zbornici irsko „deželno bill“ in potem še le načrt irske samouprave, bil bi morda prodril, ali vsaj nekaj dosegel. Tako pa je zbornica potratila mnogo dni z irskim vprašanjem, vsi slojevi naroda bili so razburjeni, in konec vsemu je: ne. Celó vodja konservativcev je priznal, da se v tem oziru nekaj mora storiti.

Irsko vprašanje je bilo in je v prvi vrsti agrarno. Ako tu Anglija ne stori ničesa, opraviti bo imela z irsko vstajo, ali bo pa morala izročiti samoupravo stranki, ktere je že Gladstone imenoval „dvojne in trojne državne izdajalce“. Vodje te stranke tudi nikoli niso skrivali, da hoté raztrgati zadnjo vez. In ravno to stran agrarnega vprašanja je Gladstone pustil v nemar. Izjavil je izrečno: kdor glasuje za drugo branje „home-rule-bill“, ne zaveže se s tem za „odškodovanjsko bill“.

Česa se je vstrašil? Gotovo le enakih zahtev in teženj v Angliji, Walesi in na Škotskem. Kar so v Irski po veri in jeziku tuji lordi, to so tukaj domači posestniki velikih latifundij. Ko je pred tremi leti angleška agrarna zveza v Londonu imela svoj „meeting“, rekel je apostol irske agrarne zveze, Mihael Davitt: „Vsa dežela je v lasti maloštevilnih bogatinov, kterih imajo 8142 nad 40,500.000 akrov zemlje, ki jim na leto donaša do 45 milijonov funtov. Država ima gotovo pravico, da posreduje in od preobilnosti nekterih uteši bedo stotisočev svojih najboljših državljanov. Posestnikom bi se zemljišča ne smela odvzeti brez odškodovanja. Država bi morala tem 8142 osebam plačevati na leto po 10 milijonov funtov. Tako bi se iz zemljišč napravila mala posestva; očistila bi se mesta in iz njihovega zidovja dospel bi stradajoči proletarijat do človeku primerne življenja. Zdatno bi se povzdignila tudi produktivna moč dežele, ki mora sedaj uvažati živež.“

LISTEK.

Jezero odteklo.

(Dalje.)

A sedaj se je pokazala težava za težavo. Jezero je začelo zopet nastopati. Še knez je imel premisljke, kaj potem, ako nastanejo težave nepričakovane, ali ne bode potem denar in trud zgubljen. Kaj stori toraj knez? Vso odgovornost hoče sam na-se vzeti, ter pokupi vse akcije, in tako je postal on sam podvzetnik na korist podjetji. Sedaj je pa prenehalo — vse njerganje, vse kljubovanje in nagajanje tembolj, ker je bil Ferdinand sam naklonjen podjetju. Kaj pak, da so knezu zagotovili za njegove velikanske stroške vso zemljo, ki se ima izsušiti.

Torlonia pa ni hotel popraviti le starega vodovoda, marveč dovršiti kaj takega, kar bi bilo vsi deželi na slavo. Izročil je delo najslavnejšemu francoskemu inženirju za vodne stavbe, de Montricher; pred vsem pa je bilo treba opazovati pad in naraščaj vode, ker brez tega ni bilo mogoče preračunati pravega po-

prečnega profila. Ako se jezero v treh mesecih povzdigne le za 87 cm., to daje 118 milijonov kubikmetrov ali 15 kubikmetrov v sekundi. Treba je pa bilo tudi preskusiti strugo reke Liris (Garigliano) ali bode mogla sprejemati toliko vode, a ne propavi sosednje zemlje. Na zadnje je preračunil de Montricher, da kanal mora naklonjen biti 1:1000, v prerezu mora imeti 20 m., toraj še enkrat toliko, kolikor prejšni rimski. A to je bilo velikansko, starega kanala ni bilo le pedi za rabo; da ne bi vstrašil kneza, je Montricher stvar še enkrat preračunil in se izrekel za 12 m. profila. A knez ni bil spekulant in je zahteval izpeljavo po prvem načrtu. Privzeli so še inženirja Bermonta in Brisseta.

Novi kanal bi imel imeti podobo poveznjenega jajca, páda naj bi bilo 1:1000, obzidan mora biti skoz in skoz z obsekanimi kamnji, in znožje bi imelo še globokeje biti, kakor jezero na najbolj globokem kraju, zato da bi se mogel posušiti do dobrega. Prvo in najpotrebniši delo je bilo, močen jez napraviti, da se zapre jezero proti kanalu. Ta je bil dolg 1 1/2 kilometer, iz tega se vidi, kaka dela so bila to. Avezzano in Celano ste mali mestici poleg tega jezera, vse je bilo treba dobiti iz Neapolja, ki je od

toč 200 kilometrov. Tehnične stvari je dobival de Montricher celó iz Marseille, ker je kopal še velik vodovod. To pa niso bile edine opovire zoper to delo. Prebivalci bližnjih vasi niso hotli delati, in za to so dobili delavcev iz drugih krajev. Tu so morali napraviti barak za ljudi in živino, kopati so morali vodnjakov. Tudi za dobro vrejeno bolnišnico je skrbel knez Torlonia. To vse je bilo l. 1855. Veliko truda je prizadejal tudi nasip. Zemljo za to so morali od daleč dobivati, in proti jezeru so morali nasip poobložiti s kamenji, da ga ni voda izpirala. Poslednjič so vendar začeli delati l. 1856, seveda, pri reki Liris, da jih ni voda zalivala. Nekaj starih rimskih vodnjakov so odprli že zarad prezračenja. Nagajala jim je voda, ki je prekapala, nahajali so navadno drobno kamenje, da je bilo treba podporenj ali pa vlečljive ilovice, ki se je prijela orodja in delo prav zeló zadrževala. Nesreč se ni zgodilo, ker delali so previdno.

Dasiravno je Montricher svetoval, da naj si olajša delo in zmanjšajo stroški, delajo zmirom za starim rimskim kanalom, zahteval je knez, naj se gre v ravni meri, — ni hotel tako velikanskega dela zarad malenkostnih vzrokov, kakor je rekel, pokva-

V čem se torej ločita Davitt in Gladstone, in zakaj bi tudi drugi deli angleškega kraljstva ne bili deležni enakih reform? Revščina je povsod enaka le s tem razločkom, da je Ircem Anglija ugrabila zemljo ter jo razdelila med tuje vsiljenec.

Revščina nižjih stanov po angleških mestih in velikoposestvo pa niso dedščina „fevdalnega srednjega veka“. Nadloga je dosegla vrhunec v poslednjih štiridesetih letih. Ko je Anglija vpeljala prosto kupčijo, povzdignila se je industrija velikanskim korakom, ali v isti meri je propadal kmetijski stan. Mali posestniki niso mogli tekrovati z inostranskimi pridelki. Tako je kmet popuščal zemljo ter silil v mesta. L. 1861 je bilo v Angliji in Walesi od 20.066.224 prebivalcev le 30.766 posestnikov. L. 1871 pa je bilo od 22.712.266 prebivalcev le še 22.964 poljedelcev, ki so mogli živeti na lastnem zemljišči. L. 1868 je pri nekem shodu Ernst Jones odkril raka na angleškem telesi, rekoč: „V vseh treh kraljestvih je 77 milijonov akrov zemlje, in le 30.600 posestnikov. Vojvoda Cleveland more jezdit 23 milj po lastni zemlji; vojvoda Devonshire ima samo v grofiji Derby 96.000 akrov. Vojvoda Richmond ima 340.000 akr., marquis Breadalbane more loviti od hišnih vrat 100 milj v ravni črti po svojem posestvu. Tukaj smete hoditi, tukaj ne; tu smete orati, tam je vam prepovedano! Polja je obdelanega le 45 milijonov akr.; 26 milijonov ga leži neobdelanega, ker tu je torišče lovcev in sprehajališče lordskih družin.“

Pred tremi leti je o teh razmerah povedal svoje mnenje znani Chamberlain. Ta mož je bogat trgovec ter v ministerstvu Gladstonejevem zastopal radikalno stranko. Zarad irskega vprašanja se je sprl s svojim „šefom“ ter pustil ministersko službo. Sicer ni povedal kako bi hotel rešiti irsko vprašanje, pač pa je razodel, kaj njemu ni ljubo.

„Socijalna reforma visi v zraku. Zgodovina naše dežele ni dala nikoli račun velikanskem bogastvu, nikoli prej ni v obče kazala tako potratnega življenja. Revščina prej ni bila toliko silna, niti so bili pogoji navadnega življenja tako žalostni in nečastni. Tekom 20 let se je pomnožilo narodno premoženje za 600 milijonov funtov; vendar zdihuje malone milijon naših sodržavljanov po sirotišnicah, nekaj milijonov jih stoji že pred pragom. Brezmejno bogastvo, katero je vstvaril modérni napredek, teklo je ravno le v nekatere žepe; posamezni so si pridobili bogastva, ki prekosé najbujnejše sanje skoposti; njihov edini namen je v življenji, da razmišljujejo o sredstvih in potih, kako bi mogli razmetati, česar ne morejo uživati. Velika večina „delavcev in tekavcev“ nima nobenega dobička od teh bogastev, ktera so pomagali nakopičiti. Ljudje, ki po številu presežejo prebivalstvo naše prestolnice, koprne v okovih najgrozoviteje revščine. Smemo se li čuditi, če se tu in tam čuje mrmranje nezadovoljnosti in kričanje jeze? Nekega dne se boče odprl ta ognjenik ter zasuje London. Še je čas; kmalo boče prepozno.“

Dalje pravi Chamberlain: „Prokletstvo se v Angliji drži socijalnih razmer sedanosti, in to je zvezana želja, gospodstvo nekterih nad zemljiščem, ki je sicer last na njem živečega naroda.“

Ko je pa trdil lord Salisbury, da mora država preskrbeti revežem stanovanja, nasprotoval mu je

Chamberlain odločno, češ, da tolika bremena se ne smejo naložiti davkoplačevalcem. Znani Göschen pa je zopet trdil, da se država smé vtikati v zasobno gospodarstvo, kar so ravno dokazale slabe posledice nasprotne teorije. Ljudstvo vpije vedno glasneje po državni pomoči proti kapitalistom. Tú vidimo nasprotna mnenja angleških prvakov. Vendar bi bil Gladstone več dosegel, ko bi bil najprvo predložil „deželno bill“; proti „home-rule“ so glasovali vsi trije vodje različnih strank enoglasno.

S kratka smemo reči: Anglija se bo morala bojevati še za svoj obstanek; in ko bo narod vrgel s prestola ljudi, ki so vladali cela stoletja, pokazale se bodo nepreračunljive politične in socijalne posledice.

H-t-b-r.

Govor posl. M. Vošnjaka v državnem zboru dne 21. junija o podržavljenji zavarovalnic proti ognju.

Visoka zbornica! Dovolil sem si pri tem predmetu oglašiti se na besedo in sicer „pro“, iz česar se že samo po sebi razvidi, da ne bom govoril proti predlogu, kakor tudi ne bom proti njemu glasoval. Lahko si namreč predočujem, da mora položaj mesta Stryj tak biti, da je predlagana državna pomoč na vsak način opravičena. Glasoval bodem toraj za predlog.

Zdi se mi pa, da je ta katastrofa v finančijelnem oziru zato tako grozna nastala, ker se dotični posestniki niso v zadostni meri brigali, da bi bili svoje imetje primerno proti ognju zavarovali. Vzrok temu je po eni strani silna nebrižnost prebivalcev, po drugi pa tudi previsoki tarifi in preveliki režijni stroški naših zavarovalnih društev. Gledé tega usojam si opozarjati pri tej priložnosti na vprašanje o podržavljenji zavarovalnic proti škodi po ognju na načelu obligatoričnega zavarovanja vseh stavb, izvzemši morda tovarne in k tistim pripadajoča poslopja, kar bi nikakor ne bilo tako grozno zamotano v administrativnem oziru, kakor se to nekterim dozdeva. Res je, da bi prva ocenitev vsega hišnega in gospodarskega poslopja mnogo veljala, toda pomisliti je treba, da bi tak ocenjen kataster enkrat napravljen za mnogo let veljal, ter bi za poznejša leta družega ne trebalo, kakor le vestne razvidnosti zanj in mnogo let bi imeli mir v tej zadevi. (Res je tako! na desni.)

Ker bi se premije na zavarovanje ob enem z državnimi davki pobirale, bi tudi tukaj ne bilo nikakih sitnosti v administrativnem oziru.

Korist bi imeli pri podržavljenih zavarovalnicah dvojno. Prvič bi po pežarih ne slišali nikjer tistega tuljenja in piskanja po zgubljenem premoženji, ker bi bila vsa poslopja, ktera je ogenj vpepelil, zavarovana, toraj škoda že naprej pokrita. Druga korist bi bile pa čisto majhine premije, ktere bi bile po združenju vseh zavarovanih predmetov v eno samo skupino prav lahko možne.

Gospóda moja! Jako žal mi je, da se danes ne smem dalje v to zadevo spuščati, ker si ravno vse prizadeva debate in razprave, kolikor toliko omejiti. Ravno tako si že več prav iz tega vzroka ne upam priporočati, da bi se tolikanj potrebno zavarovanje protitočisprejelo v državno

oskrbnništvo. Pač pa moram kljub vsemu naporu po omejitvi debat še na nekaj opozoriti, kar je z današnjo debato v zvezi, namreč na obili nakopičeni les, ki je bil v sredi mesta Stryj in ki je ogenj tolikanj pospeševal. Tudi na Dunaji se je ob poslednjih požarih prav to opazovalo. Vsled tega je c. kr. minister pozneje tudi izdal naredbo, da se v notranjem mestu ne smejo nikjer nahajati skladišča za drva ali les. Žal, da se za te določbe ljudje po svetu veliko premalo brigajo. V Celji n. pr. imate prav v sredi mesta cele skladovnice drv, ktera bi vžgane strašno gorele. (Čujte! na desni.)

Na podlagi razloženega prosim visoko vlado, da naj na podlagi prisilnega zavarovanja dobro prevdari podržavljenje zavarovalnic proti ognju in toči in da nadalje takoj naroči, da naj se večja skladišča lesa in drv iz mestnega okvirja nemudoma odpravijo. (Dobro, dobro! na desni.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. junija.

Notranje dežele.

Reka ima od leta 1882 sim svoje lastno parobrodno društvo „Adria“ imenovano. Vstanovilo se je na podlagi temeljne glavnice 2½ miliona gl., katerim so pa Madjari potem še leto na leto po kakih 150.000 gld. podpore dodajali. Kljub temu pa Adria le ni mogla kvišku. Kakor s slabim gospodarjem, šlo je tudi ž njo vedno navzdol, če prav na vrhuncu še nikdar bila ni in sedaj je že prav na skrajni meji konkurza. Čuda ni, da je takó. Društvo, ki hoče avstro-ogerskemu Lloyd konkurenco delati, nima več nego samo 7 parnikov. Vse druge voznje mora izvrševati z najetimi parniki, kteri ji skoraj ves dobiček požro! To bi pa še ne bilo najhuje. Še veliko huje zló je to, da je Adria sama na sebi gnjila, popolnoma gnjila, bolj nego svoje dni „Dänemark“! Upravništvo z društvenim premoženjem je tako, da se Bogu usmili, kontrola pa še slabeja. S kratko, cela preteklost Adrije od leta 1882 pa do današnjega dne je taka, da ne daje prav nikakega poročstva za kako boljšo bodočnost. Kljub temu pa madjarska vlada še neče opustiti Adrije in jo namerava še zdatneje podpreti. Določila ji bo sedaj leto na leto namesto 150.000, 250.000 goldinarjev državne podpore. V resnici si pa Madjari le zato tolikanj prizadevajo Adrijo kvišku spraviti, ker mislijo z njo sovražnega jim Lloyd znebiti se s tem vred pa Trst spodriniti. Madjari bi radi vso trgovino iz Trsta na Reko in tako náse potegnili. Če jo bodo, ali ne, odvisno je v prvi vrsti od avstrijske vlade; če bo ta prav kmalo za to skrbela, da se Trst z notranjo Avstrijo zveže po drugi, od južne popolnoma neodvisnej železnici, ktera bi tudi pot na Nemško memo sedanje zdatno okrajšala, potem se Madjarom ne bo posrečilo Trsta vničiti. Če bomo pa mi roke križem držali, ga bodo pa vničili. Od železnice Tureplanine-Loka-Trst odvisna je toraj bodočnost Adrije in bodočnost Tržaška. Reka bi potem nikakor ne mogla s Trstom tekrovati, ker bi njena železnica tarifov nič več znižati ne mogla, s kterimi je že sedaj na skrajni meji.

O Mocsaryjevi brošuri piše „Pest. Lloyd“ (ogerski vladni list) da je misel sicer prava in tudi cilj, za kterega se prizadeva, istinit, a da to piše Mocsary, ki je znan kot verski in politični celot, to opovira porazumljenje in spravo med narodi. „P. L.“ upa, da boče oseba, ki bolj zasluži zaupanje, razvila taisto bandero. Dosihmal naj pa

riti, namreč delali so naravnost preko starega vsada. Sedaj se je pokazalo, zakaj se je tam zemlja vsedla. Izpod gore Salviano se je toliko vode prikazalo, da so jo komaj zmagali, izumili so stroje najbolj umetne, odpravljati jo.

Leta 1858 umrje Montricher za vročinsko boleznijo, še le 48 let star, odsihmal je delo vodil inženir Bermont, delali so hrabro naprej, tako, da je bilo delo skoraj dovršeno že l. 1859. Pa tudi pogodba je že potekla, in dela pri vходу v tunel še niso bila začeta. A tukaj so prirastle knezu Torloniji nove zapreke. Pogodba z vlado sklenjena se je glasila, da mora društvo skrbeti za odtok voda unekraj Kludijevega kanala, to se pa more razumeti tudi za ves tok reke Liris, ki znaša 200 kilometrov. A Franc II. je podaljšal koncesijo, drugič je pa tudi prečrtal konečno točko tega kočljivega paragrafa. Delo so tedaj v miru nadaljevali, a čas poskušnje še ni minul.

Ko so leta 1860 Borbonovci zgubili prestole, klatile so se trope vstajnikov okoli jezera Fucinskega in skušali so delavce zapeljati. — A delavci so raje ostali pri delu, kakor da bi postali tolovaji.

Med temi in takimi deli do konca junija 1861 je jezero vzrastlo za 5 metrov; da so morali dalje delati, morali so ga nekaj izpustiti. Ker dela niso bila dokončana med jezerom in prerovom, je bilo treba več rovov, ki so bili gotovi že l. 1862. Tedaj pa nova vlada h krati začne zapreke staviti zarad odvajanja in začnejo se dolgotrajne razprave. Da bi se stvar vendar dognala, pošlje knez pooblaščenca do grofa Cavoura, a preden začne obravnave, umrje grof, nova vlada vendar ni branila odpeljevanja vodá.

Ker bi bil imel knez Torlonia dobiti za svoje stroške vso izsušeno zemljo, meja se pa vendar ni dala tako natanko določiti, ker je voda nastopala in upadala, tako so pa v pričo komisije postavili znamenje, in sicer okolo vsega jezera. Ta znamenja so pa bila podoba matere Božje iz broná z napisom: V znamenje spoštovanja Aleksandra Torlonija na bregovih jezera Fucinskega postavljeno l. 1862. — Ko so bile enkrat meje do sosednjih občin določene, so jezero izpustili l. 1862 9. avgusta — gotovo spominja dan za vse prebivalce okoli jezera, ko so videli, da se jezero počasi ali gotovo odtoka. Pustili so vodo teči 13 mesecev, potem se je jezero vsedlo za 4¼ metra. Sedaj so vendar morali daleč delati,

ker je bilo še mnogo dela. Tako so morali poglobiti jarke in vodovode med jezerom in uhodom v prerov potem, kakor je voda upadala.

Meseca avgusta l. 1865 je bilo mogoče, vodo dalje izpustiti, a takrat je pa voda odtokala 33 mesecev, in sicer do aprila 1868. Vodno zrcalo je padlo še enkrat za 8 metrov. Kako pa vendar to, boče kdo prašal z začudenjem, da jezero ni vsaj že desetkrat odtoklo. Naj se nikar iz vida ne spusti, da je bilo treba odpeljati neznano množino vodá in da ta kanal ni bil pri jezeru to, kar je pipa pri sodu, marveč tako, kakor da bi sod s šivanko nabodel, ne gledé na dež, ki ga toliko pade v tem kraju. Poleg tega je velika sreča, da se je odvajanje tako počasi vršilo, ker jezerska tlá so se počasi sušila. Ko bi bilo mogoče enega dne vodo izpustiti, bi bili napravili močvirje, ki obsega 65.000 hektarov; pod solncem Neapolitanskem bi to ne bilo zdravo.

Tudi inženir Bremont je zbolel, ter umrl za mrzlico in Brisse je prevzel vodstvo.

(Konec prih.)

pravosodje in uprava dela a na to, da izbujata vsak na svojem polji zaupanje med narodi. — No, kaj se to pravi? Bodemo že, če bodemo hoteli, a siliti se ne damo, tako govori vsak krivičnež, ko se mu očita krivica. — Zakaj se pa kdo drug ne loti tega vprašanja? Kdor si na Ogerskem upa o pravičnosti do drugih narodnosti govoriti, trobi gluhim ušesom.

Tudi „Obzor“ piše v članku „Vzori i posledice“ o *Mocsaryjevi brošuri* tako-le: „Kar piše spoštovani gospod (Mocsary) to ne odgovarja (se ne sklada) s stališčem, iz kterega se dandanes motri ravnopravnost narodov v državah, po kterih ni jedna sama narodnost. Mocsary govori o neki supremaciji ogerski, ktero hočejo ogerski Slovani radi priznati, ako jim Madjari drugače dopusté razvijati svojo narodnost. Kar se Hrvatov tiče, se nadejamo, da jih Mocsary ni uvrstil v kategorijo ogerskih Slovanov, ker Hrvatje nočejo nikdar priznati nikake madjarske supremacije, a kadar pa neha pritisek, hočejo porabiti Hrvatje vsak vreden čas, da učinijo kraj (da odvalé) madjarsko supremacijo, ktera sicer ni osnovana na današnje pogodbe zakona, pa se more samo temu na škodo naložiti deželi, in po nje zastopnikih širiti. Mocsary je vsekako bela vrana med Madjari, in zato ni treba dajati važnosti njegovim izjavam. On je večkrat in lepo prosil v ogerskem zboru svoje rojake, da naj bodo previdni do nemadjarskih narodnostij — a vse zastonj. Rekli so, čuden človek je, in kdor pozná Madjare, vé, da se bo de njegovim knjigi isto tako godilo, kakor njegovim govorom... Madjari pravijo, da Mocsary ne vidi, da so Madjari proti drugim narodnostim tako pravični, kakor jim on brez potrebe priporoča. Oni vrše samo ono supremacijo, ktero jim Mocsary prizná, sicer je vse v redu, nikdo nima prava, da bi se potožil nad to supremacijo. „Obzor“ piše dalje: mi smo se Mocsaryjeve brošure spomnili, a se bojimo, da bi jo krotki (dobročutni) Slovani ne smatrali, za kaj važnega in bi dokazovali, da bodo Madjari spregledali, a za to moramo čakati, mirno čakati, kakor česka delegacija v carinskem svetovalstvu od samega straha, da ne bi Madjarov kaj oškodovala (!) (Kakor se vidi, Hrvatom postopanje večine v državnem zboru ne vgaja — oziroma niso bili za carinske predloge v smislu vlade.) „Obzor“ piše dalje, da je veliko veči važnosti za razsodbe pravih madjarskih okoliščin brošura, ki jo je spisal Falk, in ktero mislijo proglašiti pod naslovom odgovora na hrvatski nuncij. Da bi Madjari sami prijenjali in prišli k spoznanju, tega „Obzor“ ne verjame, marveč združena akcija slovanskih narodov jih ima prisiliti, da se spametijo in da so zadovoljni z lepim položajem v Avstriji, naj goje svojo narodnost a naj opusté jalov posel pomadjarjevanja drugih narodnosti. — Našim čitateljem piše „Obzor“ dalje, da je predlog za Ogersko ugoden, prodrl z večino šestih glasov, to pot so Nemci složno vstali proti madjarskim zahtevam. Iz tega sklepa „Obzor“, da so se Nemci naveličali plešati tako, kakor jim Madjari godejo, da bi radi zmanjšali vpliv madjarski nad to državno polovico, sedaj so pa pristopili Slovani, ki se bojé, da bi se ne ukrenilo kaj, kar bi bilo Madjarom na škodo. — Sprožila se je tudi od nemške strani misel, naj bi carinski parlament iz vseh dežel Avstrijo obravnaval carinske zadeve vsem skupne, posebno v stvarih, pri kterih ni mogoče mirnega srca sprejemati vsega, kar Madjari nasvetujejo. Prijatelji Madjarov nas zagotové, da če vse ostati pri starem. To pa zato, ker je to stanje njim na posebno korist, kar si želé tega se tudi nadejajo. — Naše mnenje je pa, da bi levice v državnem zboru zvezala se tudi s Turkom, ako bi ji obljubila, da bode grofa Taaffeja spodrinila.

Iz Zagreba v Budapešto doneseni *arhivni spisi* se popolnoma pregledujejo, v ta pregled so izbrani: dr. Pauler, hrvaški županijski tajnik, Radoslav Lonašič, dr. Stepan Modic, ministerski tajnik v hrvatskem ministerstvu. Najprej hočejo pogledati, so res vsi spisi, ki so bili nekdanj v Budimskem arhivu semkaj prenešeni. Potem hočejo odločiti tiste, ki se tičejo hrvaških zadev. To delo bode trajalo več tednov.

Vnanje države.

Rumunski cerkveni kongres je bil 20. t. m. slovesno otvorjen po slovesni službi božji, slovesnost je opravil metropolit Miron Roman. V seji 21. t. m. se je konstituiral, ker je potrdil 63 mandatov, osnoval je stalni biró (pisarsko osobje) in volil 5 odsekov, ki se imajo posvetovati o predlogih, kteri pridejo v obravnavo.

Potrdilo se je, kar so nekteri pripovedovali, da bode ministrom z novim *laškim parlamentom* isto tako težko vladati, kakor s prejšnim. 16. t. m. so volili v budgetni odsek, ki ima imeti 24 udov. S silo so spravili 10 ministerskih privržencev v odsek. Malo je pomagalo razpustiti parlament, ker stranke si nasproti stojé, kakor poprej. Iz grešnega kolobara ne pridejo ven. — Pomagalo bi se, ko bi katoliki mogli zopet voliti, t. j. ko bi se Laška pomirila s sv. očetom. Volitev vjetnika Cipriani-ja so vendar zavrgli z veliko večino.

V *Milanu* so bili 23. t. m. zatvorjeni vodje delavske stranke (8 jih je); društva, ki so potrdila program te stranke, so bila razpuščena. Med zatvorjenimi so socialistični kandidatje pri poslednjih splošnih volitvah. Redarstvo je preiskovalo stanovanja socialistov in sedeže društvom. Preiskava

gré zarad zarote. Na Gorenjem Laškem je baje 159 društev, ki so pritrdila temu programu. Zvečer je interpeloval v zbornici v Rimu socialist Costa ministerskega predsednika zarad zalotenja. Depretis je rekel, da bode v petek povedal, ali bode kedaj in kako bode odgovoril na interpelacijo. No, se bode že zvedelo — morda kmalo.

V *Kasel-u* (Hesensko) je bil 18. t. m. kongres antisemitov; ti so sklepili, prva tirjatev vseh antisemitov naj bode: 1. odpravi naj se ravnopravnost židov, staviti se imajo pod posebno postavu veljavno tujcem. 2. Zdrava reforma v gospodarskih zadevah se ima podpirati. Hočejo osnovati proti-židovsko zvezo po vsem Nemškem in ljudstvu odpreti oči zarad nevarnosti, ktere mu preté od židov, sicer pa pripravljati tla za nemško-narodno reformovalno stranko. Sicer so bile obravnave tajne in ni se mnogo zvedelo, vendar pravijo, da društvo hoče napraviti posebno blagajno, posebno pravno varstvo in svoj časopis.

Prognanska postava na Francoskem. Kakor so večerjani telegrami sporočali, je robata ta postava tudi grofa Pariškega tako prijela, da je izustil besede, kterih poprej ni bilo pogostem pri njem slišati. Z opravičenim srdom obrnil se je v nalašč izdanem manifestu do svojih sovražnikov, kterim veliko krivico očita, ktero so mu iz golega maščevanja na glavo nakopali. „Pa naj že bo, kakor rado“, pravi grof Pariški, „jaz grem, da se svoje dni, kadar pride čas zato, s podporo svojih prijateljev zopet povrnem, če bo božja volja, da Francosko oprostimo zlega, ki jo sedaj razdeva in kteremu ni druge pomoči, nego ustanovitev monarhije s stalno vlado, ktero bo tudi Evropa radostno pozdravila.“ Prav to misel, če prav v drugi besedi, povdarjali so razni republikanci v poslednji senatovi seji, kterim se izvestno ne more očitati, da bi bili navdušeni monarhisti. „Prince izganjate, ker Vam niso nič žalega storili, komunarde pa, ki so Vam Pariz s petrolejem polivali in zažigali, pa tukaj puščate in ne vidite, da odkar ste jih pomilostili, si zopet prizadevajo do prve besede vspeti se!“ Res čudne razmere: tolovajem ječe odpirajo, mirne ljudi pa iz dežele izganjajo. Kaj se more iz tega roditi, kakor revolucija?

24. t. m. sta se grof in grofinja *Pariška* vkrcala ob polu treh popoldne v Treportu, pri odhodu so ju pozdravili prijatelji, klicaje: „Živela Francija! Naj živi grof Pariški!“ — Drugega se ni primerilo. Grofinja Pariška se bode vrnila v Eu, da streže bolni hčeri.

V okrajji Harmanli na *vzhodno-rumelijski meji* je bila pretekli teden končana vojna med bolgarsko in bolgarsko-turško ljudovlado, o kateri se je po Evropi le malo znalo. Meseca novembra p. l., ko je v vzhodni Rumeliji vstaja poknila, je razglasilo 24 vasi med reko Ardo in med turško mejo samostalnost in so oklicale hajduka za poglavarja. Ta je bil samostalen gospodar teh vasi, dokler je vojska trajala, ko sta si nasproti stale turška in bolgarska vojska, je bila ta ljudovlada v sredi med njima. Bolgari so hotli pridobiti te vasi od konca z lepimi besedami, potem pa so jim žugali, ker te vasi so bile v Berolinskem premerji njim izročene. 5. t. m. je šel cel polk z močnim oddelkom konjice v te kraje, imeli so več dni tam opravka, da so poglavarja odstavili in da so tam postavili bolgarsko oblast.

Domače novice.

(Mili knezo-škof dr. Misija) odpeljali so se danes ob 3. uri s poštanim vlakom na birmovanje v Leskovsko dekanijo.

(Čast. gosp. Maks Stranjšak), apostolski misionar na Bolgarskem, je sedaj v Ljubljani in odide jutri zvečer po Rudolfovi železnici na Koroško.

(„Ljubljanski Sokol“) napravi jutri popoldne svoj prvi letošnji izlet v Laverco pod Ljubljano, kamor je bil lansko leto poslednji nameravan, pa se je zarad slabega vremena pokvaril. „Sokoli“ se zbirajo od 1. do 2. v čitalnici, od koder z godbo in zastavo točno ob 2. uri popoldne odrinejo. Če bo vreme ugodno, nadjati se je jako obiloštevilnega izleta.

(O Auerspergovem spominku) na Križevniškem trgu je še vedno zadosti govorice in to celó v strogo uradnih krogih. Tako je v večerjani seji mestnega odbora staval mestni odbornik dr. Mošé nujnostni predlog. Mestni odbor naj sklene: 1. Mestni odbor se nj. ekscelenci grofu Taaffeju najtopleje zahvaljuje, da se je nasproti interpelaciji dr. Mengerjevi potegnil za čast Ljubljanskega mesta. 2. Mestni odbor Ljubljanski, ki si je v svesti, da se je do sedaj vsikdar zvesto držal svojih postavnih dolžnosti, priznava, kakor je to tudi dné 9. junija storil, da ni nikdar sklenil, za osebno varstvo ljudi in za varstvo premoženja ne skrbeti; pač je sklenil, da odbije ponudbo turzarjev gledé prevzetja Grünovega spominka v

mestno lastništvo. Zato pa mestni odbor tudi jako obžaluje, da se ta stvar v odgovoru na interpelacijo ni prav nič pojasnila. 3. Županu se naroča, da ta sklep mestnega odbora objavi g. deželnemu predsedniku, kteri naj bi ga potem dalje predložil ministerskemu predsedniku grofu Taaffeju.“ — M. o. dr. Zarnik pravi, da je dr. Menger v novi interpelaciji trdil, kakor da bi bil mestni odbor pri izgrelih vsega obžalovanja vrednih navzoč in da jih je še celó odobral. Take interpelacije niso družega, kakor grde denunciacije, kterim se mora mestni odbor na vso moč vpreti in ob enem svoje obžalovanje nad njimi izreka.

(Jeločnikovo hišo) na kongresnem trgu kupile so gospice Pesjakove za 27.000 gld. od g. Antona Jeločnika.

(Padlih pri Custozzi in Solferini) spominjali so se Ljubljanski veterani na Kresni dan po procesiji sv. Rešnjega Telesa na dvorišči velike realke v navdušenem govoru, kterega je ranjkim tovarišem veteranski načelnik g. Juri Mihalič posvetil.

(Razpisane so) službe dveh c. kr. adjunktov okrajnih sodnij v Litiji in Vipavi ter sodnega adjunkta pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani do 8. julija.

(Služba sodnega adjunkta) razpisana je pri c. kr. okrožni sodnji Novomeški do 5. julija.

(Služba učiteljska) razpisana je na enorazredni šoli na Breznici. Nese 450 gld. in prosto stanovanje za stalno.

(Deveti zvezek „Ljudske knjižice“) je v Mariboru ravnokar izšel.

(„Tergeste“) imenuje se nov nemšk list, ki je jel na kresni dan v Trstu izhajati. Sam o sebi pravi, da bo „liberal reichstreu“.

(V Trstu) imajo danes velikansk mrtvaški spreved. Umrl je na sv. R. Telesa dan generalni opat Dunajskih mehtaristov, dr. Josip Estegar Nadran. Mrliča bodo na Dunaj prepeljali.

(Meterska mera.) Vsled ukaza c. kr. ministerstva za notranje reči od 12. junija 1884, št. 2449 vpeljale so se v vsih uradih civilne in vojne uprave meterskim meram in utežem kratice. V teh pa do slej ni bilo kratice za mirijameter. Ker se je pa zdaj splošno sprejela za mirijameter kratica Mm in za □ mirijameter pa Mm², je to z ukazom od 13. maja 1886, št. 7069 c. kr. ministerstvo za notranje reči naznanilo c. kr. deželni vladi.

Razne reči.

— V Rimu sta bila na sv. Alojzija dan pri sv. očetu dva španjska dostojanstvenika na avdi-jenci. Bila sta škof Madridski in pa španjski sporočnik. Sv. oče so pri tej priložnosti Madridskemu škofu izročili letošnjo zlato rožo, ktero so španjski kraljici Kristini namenili. Letošnja zlata roža je iz čistega zlata, prav po naravi izdelan rožni grmič, z devetimi rožami, štirinajstimi popki in blizo stoterimi listi. Zlati grm stoji v srebrni vazi, ktera ima na eni strani podobo sv. Kristine, na drugi pa sledeči napis: „Mariae Christinae — Alphonsi XIII — Hispaniarum Regis Matri — Rosam auream — Leo XIII Pontifex Maximus — D. D. D. — Anno MDCCCLXXXVI.“ Ob znožji vaze se beró besede v zvišenih črkah: „Leo Papa XIII.“ Visok je grm z vazo vred 80 centimetrov. Druga za katolike zanimiva novica iz Rima je ta, da so sv. oče naročili začetni priprave za proces, v katerem bodo ranjkega škofa Tridentinskega, Janeza Nepomuka Tschiederer-ja, prišteli izveličanim. Dné 15. maja je bila v tej zadevi v kongregaciji svetih obredov prva seja, kjer se je vprašanje razpravljalo, ali naj se priprave za proces že pričnó ali ne; škof Janez Nepomuk je namreč umrl leta 1860 3. decembra. Prve preiskave v tej zadevi je izvršila knezo-škofijska kurija v Tridentu in se je sporočilo o tistih tako vgodno glasilo, da je sv. kongregacija sklenila velike priprave začetni, kteri sklep je papež Leon XIII. 27. maja odobril.

Telegrami.

Pariz, 25. junija. Grof in grofinja Pariška vkrcala sta se večeraj v Treportu. Nebrojno prijateljev ju je spremilo, ki so jima pri njunem odhodu klicali: „Živela Francoska, živio grof Pariški!“

London, 25. junija. Grof in grofinja Pariška kakor tudi vojvoda Chartreski došli so v Dover kjer jih je več nego 20.000 ljudi na pristanišči pričakovalo in navdušeno pozdravljalo.

Umrli so:

23. junija. Franca Ojstriž, kovačeva hči, 9 mes., Poljanska cesta št. 40, Bronchitis. — Marija Mihelič, ševljarijeva žena, 33 let, Vegove ulice št. 12, jetika.

24. junija. Marija Luznar, mizarjeva vdova, 74 let, Ulice na Grad št. 8, otrpnenje srea. — Marija Reizinger, starinarjeva žena, 71 let, Rožne ulice št. 11, vodenica. — Marija Kante, gostija, 65 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

25. junija. Berta Recknagel, komiljeva žena, 20 let, sv. Florjana ulice št. 31, kron. vnetica ledje in srea.

Tuji.

24. junija.

Pri **Maticu**: Hauser in Reiss, potovalec, z Dunaja. — S. Behofschitz, potovalec, iz Linca. — Frančiška pl. Fluk, zasebnica, s hčerjo, iz Budapešta. — Viktor grof Attems, zasebnik, iz Romausa. — Rudolf Krašovic, zasebnik, iz Braslovč. — Anton Pipp, trgovec, s hčerjo, iz Vordernberga. — Paus, Zeuger, Hofbauer in Schnatzinger, trgovci, iz Trsta. — Reza Albinos, zasebnica, iz Pulja. — A. Šubitz, posestnik, s soprogo, iz Dolenjskega. — V. Šubie, podobar, iz Poljan. — Jaklitsch, krčmar, iz Kočevja.

Pri **Stonu**: E. Winter, trgovec, iz Frankfurta. — Grossmann, Lichtenstern, Töpfer in Seidner, trgovci, z Dunaja. — Dr. Juri Markovič, c. k. zdravnik, z družino, z Dunaja. — Avgust Stockhammer, potovalec, iz Solnograda. — Henrik Kollovratek, potovalec, iz Stockeraua. — Josip Stäpf, potovalec, iz Imšla. — Franc Podjovich, pravnik, iz Grada. — M. Krauss, potovalec, iz Kaposvára. — Henrik Max, trgovec, iz Karlova. — vitez Albori in P. Kugy, zasebnika, iz Trsta. — Vladimir Ristič, zasebnik, z materjo, iz Trsta. — Juri Subotič, potovalec, iz Neusatea. — G. Zuccaro, trgovec, iz Milana. — Sigm. Dankl, zasebnik, iz Reke. — Josip Jare, škof. nadzornik, iz Gornjega Grada. — Filip Oemberger, posestnik, s soprogo iz Tržiča.

Pri **Virantu**: Rihard Kloss, trgovec, z Dunaja. — J. Leidenmüller, trgovec, iz Linca. — Ludovik Blasich, nadzornik, s soprogo, iz Trsta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Ignac Karlini, trgovec, iz Verone. — J. Koroza, zasebnik, iz Loke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jožef Lamberg, zasebnik, iz Grada. — Marija Jurec, zasebnica, iz Kranja.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. junija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 15 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 90 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	117 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	102 " " "
Akcije avstr.-ogerske banke	866 " " "
Kreditne akcije	280 " 70 "
London	126 " " "
Srebro	" " " "
Francoški napoleond.	99 " 07 1/2 "
Čes. cekini	5 " 92 "
Nemske marke	61 " 90 "

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v min
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	740-84	+16.2	sl. svzh.	oblačno		
25. 2. u. pop.	739-52	+22.0	sl. svzh.	del. jasno	0-00	
9. u. zveč.	738-60	+17.6	brezvetra	oblačno		

Oblačno. Srednja temperatura 18.6°, za 0.2° pod normalom.

Poštna zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V **Novomesto** vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V **Lukovco** preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V **Kočevje** preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V **Kamnik** vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V **Polhov Gradec** in na **Dobrovo** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na **Ig** ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz **Novega mesta** vsak dan ob 2 popoldne.

Iz **Lukovce** vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz **Kočevja** vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz **Iga** vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz **Kamnika** vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz **Polh. Gradca** in **Dobrove** vsak ponedeljek, sredo petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Rimske toplice v Tržiču (Monfalkone).

Železniška postaja med Trstom in Gorico,

tope klor-bromove jod-žvepljene kopeli

(38° C.)

zdravilne zoper protin, trganje, čutnične bolezni, zastarane bolečine, prehlajenja in oslabenja, skrofelne, kožne bolezni, občasnne ženske bolezni itd.

Zdravnik in vođa kopeli:

Dr. ANTON SUTTINA,

skušeni zdravnik.

(2)

Začetek odprtja 1. maja.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

Mestni lov v zakup.

V četrtek 8. julija letos dopoldne ob 10. uri se bo pri mestnem magistratu mestna lovska pravica za dobo petih let po očitni dražbi dajala v zakup, kar se razglša z dostavkom, da je dražbene pogoje v navadnih uradnih urah zvediti pri podpisnem magistratu. (1)

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 22. junija 1886.

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljsem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti Stev. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh drugih liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnjem in županijam za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljem sem pri večjih pošiljavah povrniti vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bode, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanje delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,

bukovec.

(7)

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Odkritje Amerike.

Prevedel

H. Majar.

Trije deli, 436 strani, 8° Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gl. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj hvaležen franciskanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 58 kr., — domača 7 gl. 9 kr. — Rž 6 gl. 27 kr. — Ječmen 5 gl. 11 kr. — Ajda 5 gl. 61 kr. — Proso 6 gl. 60 kr. — Turšica 5 gl. 66 kr. — Oves 3 gl. 63 kr.

Našim častitim p. n. naročnikom!

Podpisana smatra si za svojo dolžnost, v zapreko vsakoršnim zmotnjavam prečastito duhovščino opozoriti, da je g. **Ignacij Knittel v Innsbrucku** založil in izdal slovenske molitvenike glaseče se: „Marija naša pomočnica“, „Svete nebesa“, „Steza v sveti raj“, „Zvonček nebeški“, „Sveta ura“, kateri pa z molitveniki ravno teh naslovov iz najine zaloge nimajo druge enakosti, kakor le naslov. — Druge korake, ki se nama bodo v tej zadevi potrebni zdeli, bodeva še napravila.

Ljubljana, dné 19. junija 1886.

Mat. Gerber.

Henrik Ničman.

(3)

Piccoli-eva esenca za želodec.
katero pripravlja
G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.
Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodecu in trebuhu, hodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemerolide, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.
Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc.
Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. **Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.**

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vsepešno rabil proti boleznim v želodecu in zlati žili.

Ljubljana, mesec januar 1884.

(48) **Dr. Emil vitez pl. Stöckl,**

c. k. višnji svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. **Wlassich,** župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 košček 50 kr. 1000 koščekov 4 gl. 2000 košček 6 gl.)

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučenim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odrašeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa

druga zdravila se

zmiraj sveža dobé

v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti pocetji izvršujejo.

Dr. Kiesov

izumil je staroslavno in vednoveljavno

Augsburško esenco življenja,

Qes dep. Schatzmarka.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi grži in kolieri. (14)

Prava je le tista, ki ima zgorenjo znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debele pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri **J. G. Kiesovem v Augsburgu** (na Bavarskem).

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.